

Maltas Ziņas

Maltas pagasta pārvaldes informatīvais izdevums

2020. gada 30. decembris

Reģistrācijas numurs 40900027426

Nr. 12 (51)

Vitālijs Skudra: Atskatoties uz 2020. gadu Maltas pagastā

Gads bijis sarežģīts, bet noteikti ar daudziem labiem darbiem, akcentiem, kas paliks atmiņā un vēsturē. Tā izskan Maltas pagasta pārvaldes vadītājs Vitālijs Skudra dalījās savās pārdomās:

— Gada nogalē jau ierasts saņemt dāvanas, un Maltai tieši decembra otrajā pusē tika pasniegta patiešām vērtīga un skaista – jauns tilts pāri Maltas upei! Bet gada laikā daudz kas izdarīts. Čemostē iekārtota pludmale, uzstādīta skaista laipa, ko izmanto gan peldētāji, gan maksātkerņi. Noteikti jāmin šogad izdotais atklātņu komplekts kā Maltas pagasta reprezentatīvās materiāls, gan arī KN kapelas «Maltā» kompaktdisks. Tas liecina, ka arī ierobežojumu apstākļos daudz ko var īstenot. To pašu gribas teikt par šogad īpaši izrotātajām iestādēm un ēkām, privātmāju teritorijām un izgaismotajiem dzīvokļu logiem, balkoniem. Maltā šogad «ganās» seši skaisti brieži – patiešām oriģināli. Paldies visiem, kas radoši darbojas, šogad īpaši prieks vakaros braukt pa Maltu!

Lai kā šogad bija, bet notika arī daži skaisti pasākumi, spilgtākais no tiem noteikti bija Rēzeknes novada dienas ar pirmoreiz notikušo Maltas KN ierosināto mākslas plenēru. Tāpat vēl gada sākumā notika vērienīgs atmiņu pasākums sovhoza «Garkalni» kādreizējiem darbiniekiem. Prieks, ka šogad Maltas jauniešu veidots video ieguva 2. vietu Latvijā, bērni piedalījušies starptautiskos konkursos, daudz panākumu bijis mūsu šahistiem, futbola kluba «Saules puikas» jaunajiem futbolistiem. Daudz kas ir bijis.

Visi savā ziņā esam pielāgojušies notiekošajam, apguvuši jaunās prasmes, – kaut vai sapulču, apmācību norisi attālināti. Tas rezultātā ir finanšu ietaupījums. Priecē, ka tik liela iestāde kā Maltas vidusskola šajā Covid-19 laikā spēja prasmīgi organizēt darbu un nodrošināt mācību procesa nepārtrauktību. Arī pārtikas paku nodrošinājuma sarežģījumu nebija, bet vienalga – mācības klātienē ir nenovērtējamas un gribas cerēt, ka 2021. gadā tās notiks.

Nākamgad tiks īstenota Administratīvi teritoriālā reforma, ar kuru vēl ir daudz neskaidrību. Budžets vēl tikai top, bet viegli nebus, – minimālās algas palielinājums pašvaldībai jāsedz no pašu budžeta. Attīstībai naudas praktiski nav, taču iecerē vienalga ir. 2021. gadā plānots iepriecināt bērnus un jauniešus, iespēju robežās aprīkojot rotaļu laukumus, jo gada sākumā bijām spiesti likvidēt šūpoles, kas neatbilda šodienas prasībām. Ir arī projektu iecerē, bet pagaidām nav zināms, kādas programmas tiks atvērtas. Lielus darbus neplānojam, bet, cerams, būs iespēja pabeigt iesāktos, tāds kā stadiona laistīšanas iekārtas uzstādīšana un Sauliku ezera pludmales sakārtošana, sakopt KN teritoriju un ierīkot gājēju ceļiņu gar jauno deju placi, kas šogad ierīkots pie KN. Tāpat plānots arī radošas aktivitātes, viena no tām – konkurss Rēzeknes novada iedzīvotājiem – tiks izsludināta jau janvāra sākumā.

Pagasta iedzīvotājiem saku lielu paldies par izpratni šajā laikā. Esmu pamanījis, ka norimuši tie, kam patīk konfliktēt. Arī iestāžu attieksme pret apmeklētājiem un vienam pret otru ir mainījusies uz labu. Paldies, kas meklējāt risinājumus nestandarta situācijā, it īpaši visas mācību iestādes, jo jūs nesat vislielāko smagumu un atbildību, visu laiku esat spiesti pielāgoties mainīgajai situācijai.

Lai mums visiem veselība, sapratne, pozitīvas pārmaiņas un daudz labu darbu jaunajā, 2021. gadā!

PII «Dzīpariņš» – svētku mēnesis

«Decembrī strādājām klātienē, mēģinājām bērnus iepriecināt ar tradicionālajiem svētkiem. Katrai grupiņai atsevišķi notika Ziemassvētku pasākumi, jo, kur nu bez Salaveča un dāvanām... Bērniem ir mazsvarīgi, kas darās tur, «ārā», viņi dzīvo no iekšējām sajūtām un ar ticību BRĪNUMAM,» norāda PII vadītāja Alīna Čistjakova. «Tāpat arī šogad PII kolektīvs sarūpēja dāvanas Veselības un sociālās aprūpes centra «Maltā» iemītniekiem. Gribu pateikties mūsu skolotājiem, skolotāju palīgiem un pārējiem darbiniekiem par izturību, profesionālismu, uzticību darbam, kuru mēs visi kopīgi darām. Esam izgājuši akreditāciju, noturējušies Covid-19 apstākļos, ar mīlestību un bezgalīgu pacietību esam skolotāju un audzinātāju mums uzticētos bērņus. To ar dievpalīgu darīsim arī turpmāk!»

Taču šīgada decembris Maltas bērnodrāzā bija dubultsvētku mēnesis. 11. decembrī (1983. gadā) pašreizējās PII ēkā (Skolas ielā 25) pirmoreiz atskanēja bērnu Čalas, tāpēc tieši šo dienu var un vajag uzskatīt par tās dzimšanas dienu. Bet pirms 70 gadiem – 1950. gada decembra sākumā Maltā durvis vēra pirmais bērnodrāzā, kas atradās Parka ielā. Jubilejas gadam par godu sadarbībā ar iestādes pašreizējo vadītāju Alīnu Čistjakovu tika uzrunāti vairāki iestādes ilggadējie darbinieki, lai pierakstītu viņu atmiņas un pārdomas par darbu pirmsskolas izglītībā. Paldies par atsaucību: Regīnai Prančai, Helēnai Savčenko, Aijai Korklišai, Ivetai Vaišļai, Valijai Jasmanci, Marīnai Kāršeniekai (īpašs paldies par fotogrāfijām un faktiem par bērnodrāzā ilggadējo vadītāju Ludmilu Romanovu). Bērnodrāzā tika uzdāvināta īpaša – 20 lapas bieza avīze

«Atmiņu DZĪPARIŅŠ. Pirmsskolas izglītība Maltā» ar atmiņu apkopojumu un dažādu laiku bildēm, kā arī jautri atgādājumi no bērnodrāzā ikdienas. Svētki aizvadīti klusā – kolektīvā gaisotnē, bet atmiņu iemūžināšanu plānots turpināt.

Ziņas isumā

Mūzikas skolā beidzies 1. semestris

Noslēdzies 2020./2021. mācību gada pirmais semestris. Visās nodalās notika zināšanu pārbaude. Šogad tradicionālā pārbaude mūzikas instrumenta spēlētprasmi izpaldīja, bet izglītojamie savus mācītos skaņdarbus un spēlētprasmi atrādīja nevis komisijai, bet savam specialitātes skolotājam. Grupu nodarbību ieskaite tika kārtotas attālināti. Mācību pusgada beigās katrs izglītojams saņēma zināšanu dāvanu – liecību.

Visi konkursi pašlaik ir atcelti, bet tas nenozīmē, ka mūsu izcilākie mūzikas instrumentu spēles izglītojamie snauz! Tuvojās februāris, kad Ludzas Mūzikas pamatskolā notiks vijolnieku konkurss. Martā ielānāta dalība vispārējo klavieru festivālā Dau-gavpilī. Un, protams, ielānāts jauno pianistu konkurss aprīlī Balvos. «Lai gaisma ir ne tikai mums apkārt, bet arī katrā no mums. Laimīgi jauno 2021. gadu!» vēl skolas direktors Normunds Štekels.

Sagatavota Janas Indričānes pirmā personālizstāde

Maltas vēstures muzejs ir sagatavojis un, tiklīdz tiks atcelti ierobežojumi muzeja darbībā, piedāvās apskatīt Janas Indričānes grafikas darbu pirmo personālizstādi «Melnis un balts», informē muzeja vadītāja Silvija Pīgožne. Jana 2012. gadā absolvējusi Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāles Grafikas apakšprogrammu. Kopš 2007. gada piedalās mākslinieku kopīgajās izstādēs. Vairākkārt piedalījies Latgales mākslinieku darbu izstādēs Latgales Kultūrvēstures muzejā, Marka Rotko mākslas centrā. Kopš 2011. gada biedrības «Artistence» biedre. Kopš 2016. gada vada grafikas darbnīcu apmeklētājiem Lūznavas muizā. Kopš 2018. gada Maltas Bērnu un jauniešu centrā strādā par interešu izglītības skolotāju. Kopš 2019. gada strādā Maltas vēstures muzejā par krājuma glabātāju.

Bibliotēkā – Bronislava Pavlovska gleznu izstāde

Decembris Maltas pagasta bibliotēkā aizvadīts novadnieka mākslinieka Bronislava Pavlovska (1925–2016) zīmē. No 7. decembra bija skatāma viņa gleznu izstāde. Taču cerība, ka bibliotēka atkal būs apmeklētājiem brīvi pieejama, izstāde tiek pagarināta līdz 2021. gada 26. februārim. Lai arī gaidīts ikviens interesants! Gleznotājam, izglītības darbiniekam (kopš 1948. gadā – Maltas 1. vidusskolas zīmēšanas un rasēšanas skolotājs, vēlāk – Maltas palīgskolas skolotājs) 20. decembrī būtu apritējuši 95 gadi, informē Maltas bibliotēkas vadītāja Ērika Grigorjeva.

KN – «Klauna namiņš», atmiņu pastkastīte un kāzu jubilāri

Jaunajā gadā Maltas KN izveidos atmiņu pastkastīti «Es Maltas kultūras namā», lai apzinātu un izstāstītu par tiem maltēniešiem, kuri dzīvo vai dzīvojuši Maltā kādreiz, piedalījušies amatiermākslas kolektīvos, pasākumos. Savus atmiņu stāstus sūtiet uz adresi: Maltas KN, 1. Maija iela 80, Maltā, Rēzeknes novads, LV-4630 vai uz e-pasta adresi sveetkuprieks@inbox.lv.

24. janvārī plkst. 15.00 – darbīgā video stunda «Klauna namiņā». Ikviena ģimene aicināta piedalīties dažādās radošajās aktivitātes. Aktivitātes, mājas darbi, konkursi (ar balvām) būs skatāmi video ierakstā vietnē «Youtube».

Šogad Maltas KN tika iedibināta jauna tradīcija «Laulāto pāru svētki», ko svinam Valentīndienā. **Līdz 31. janvārim lūdzam atsaukties kāzu jubilārus** (5, 10, 15, 20 utt. gadi), iesūtīt savu kāzu foto un stāstu, kā iepazīties (pieci teikumi). KN tiks veidota fotoizstāde «Mūsu mīlestības stāsts». Informācija lūdzam iesniegt Maltas KN vai elektroniski uz e-pasta adresi sveetkuprieks@inbox.lv.

Maltas šahistu panākumi

1. decembrī, turpinoties Latvijas skolu šaha olimpiādes atlases posmam, tika aizvadīts atlases turnīrs Latgales reģiona 5.–9. klašu skolēniem. Sacensības piedalījās 16 dalībnieki no 10 dažādām skolām.

Šogad olimpiāde norisinās jaunā formātā. Atlases kārtas pilnībā norisinās tiešsaistē – platformā <https://lichess.org> novembrī un decembrī. Meiteņu konkurencē par čempioni kļuva Kristīne Guznova (12 punkti, Maltas vidusskola, 6.a klase), aiz sevis atstājot Žaneti Klušu no Rēzeknes un Līgu Elzī Normanti, kura pārstāv Balvu novada Tilžas vidusskolas 5.a klasi.

15. decembrī tika aizvadīts atlases turnīrs Latgales reģiona 1.–4. klašu skolēniem. Sacensības piedalījās 23 dalībnieki. Zēnu konkurencē par čempionu kļuva daugavpilietis Jegors Andruševičs, vicečempiona tituls – Edvardam Gaidim no Rēzeknes, bronzas godalgas ieguvējs ir Gļebs Tarasovs no Maltas vidusskolas (4.a klase), bet 5. vietu izcīnīja Romans Laškovs no Maltas vidusskolas (2.c klase). Meiteņu konkurencē par čempioni kļuva Linda Malinovska, vicečempiones tituls Milanai Gailveiskai no Daugavpils, bronzas godalgu izcīnīja Liene Malinovska, bet 5. vietas ieguvēja ir Miroslava Nagle no Maltas vidusskolas (3.a klase).

Apciemoti Maltas pagasta 37 vientuļie pensionāri

Katru gadu Maltas BJC bērni un jaunieši īpaši gaida jau tradicionālo Rēzeknes novadā iedibināto akciju vientuļajiem senioriem. Tomēr šogad ārkārtējās situācijas dēļ bērni un jaunieši akcijā tika iesaistīti tikai attālināti – veidojot apsveikuma kartiņas ar sirsniem novēlējumiem.

Neskatoties uz ierobežojumiem, ikgadējā tradīcija apciemot Maltas pagasta vientuļos seniorus Ziemassvētku priekšvakarā arī šogad netika pārtraukta. Ievērojot visus valstī noteiktos drošības noteikumus, Maltas BJC metodikē Inta Bule kopā ar Maltas pagasta projektu koordinatori Irīnu Orlovsku devās apciemot 37 Maltas pagasta vientuļos seniorus (75+ gadi), lai dāvētu savu sirds siltumu un Maltas pagasta pārvaldes sarūpētās saldās dāvanas.

Pateicoties Maltas pagasta pārvaldei un Rēzeknes novada pašvaldības Sociālā dienesta Maltas pagasta pārvaldes sociālajiem darbiniekiem, bija iespēja ienest mazu gaismas stariņu, sirds siltumu vientuļo simtgalvu pelēkajā dzīves novakarē, norāda Inta Bule.

Izdevumu sagatavoja Skaidrīte Svikša.

Muzikālā Štekeļu dzimta – savas dzīves diriģenti

Skaidrīte Svikša

Labas ziņas aizveda mani uz Malta's Mūzikas skolu un daudzā iespēju satikties ar skanīgas latgalešu dzimtas divu paaudžu pārstāvjiem. Šīs skolas izveidotāju, ilggadējo direktoru, diriģentu Vladislavu Štekelu Kultūras ministriņī sauc par vienu no 23 «kulturnis izcilniekiem», kam šogad piešķirts Triju Zvaigžņu ordenis. Bet dēls Normunds ir cienīgs un talantīgs viņa darba un dzimtas turpinātājs. Par dzīves ceļiem, mūzikas skolu reizi un tagad, par to, kā mūziķa turpina piepildīt viņu dzīvi, – mūsu sarunā.

Vienam no viņiem šī gada 1. martā apritēja 75, bet otrs 31. decembrī svinēs 45! Abi – enerģijas pilni, darbīgi, uzņēmīgi un kopīgu atmiņu vienoti, tāpēc arī intervijā nav viena varoņa, bet fakts un domās balsītis stāsts par dzimtu, kuras dzīvē mūzikai ir īpaša loma. «Atmiņas ir vēsture, tik patīkami visu atcerēties. Pat ja mazliet skumji, vienlaigā patīkami,» saka nepelnīgi bagātais diriģents, kura izveidotā Malta's Mūzikas skola nākamgad svinēs 30. jubileju!

Vladislava kunga darba dzīve saistīta ar Kaunatu, Lūznavu un Maltu, arī Rēzeknes pedagoģisko skolu, ar kuras kori 1989. gadā Jaunatnes VII Dziesmu un deju svētkos iegūta 1. vieta un ceļojotais karogs. Viņa lolojums – Lūznavas tehnikuma jauktais koris (no 1994. gada bijis Latgales novada profesionālo skolu koru virsdiriģents). Maltā vadījis vidusskolas meiteņu kori (no 1978. gada), arī VEF Malta's filiāles sieviešu vokālo ansambli. Līdztekus aktīvajam darbam bijis «Štekeļu trio» laiks, kad kāzas un balles tēvs spēlēja kopā ar dēliem Normundu un Valdi («Brāļi Štekeļi» joprojām ir pieprasīti muzikanti). Vecākais dēls Latvijas Mūzikas Konservatorijā ieguvis bakalaura grādu Mūzikas pedagoģijā, jau 90. gadu vidū Maltā vadījis sieviešu ansambli, jau 9 gadus – KN lauku kapelu «Malta», 3 gadus – senioru ansambli «Liepas», kopš 2009. gada ir Malta's KN muzikālās daļas vadītājs un Malta's Mūzikas skolas direktors.

Foto no personīgā arhīva

Pirmās notis skaņu mākslā

Jautāti, vai jau bērnībā zinājuši, ka mūziķa būs visa dzīve, tēvs un dēls atbild: – Ir pat kartiņa, kur es gadu-divus vecs tētim klēpī sēžu un klavieres spēleju. – Bet man acīs stāv, kā Normunds mazinš dziedāja «Пусть всегда будет солнце». Abus dēlus uz Rēzekni vedu, jo Maltā mūzikas skolas nebija. Normunds: – Kad paaugām, braucām ar autobusu. Es pabeidzu klavieres spēli (skolotāja Anna Kulikovska), tolaik 7 gadus bija jāmacās, bet brālis Valdis 5 gadus apguva klarnetes spēli (skolotājs Anselms Opinciņš). Taču skolā man paralēli mūzikai patika sports. Pēc augstskolas mazliet Malnavā pastrādāju, tad Lūznavas pamatskolā par mūzikas skolotāju. Pabeidzu Daugavpils Universitātē sporta nodalju, jo tolaik nevarēja strādāt otrā specialitātē bez augstākās izglītības. Bet pēc trim gadiem skolu likvidēja...

Vladislava kungs piedzimis Čornajas pagasta Soboļevas sādžā kā jaunākais piecu bērnu ģimenē un nosaukts tēva vārdā: – Es ļoti ļoti dziedāju jau bērnībā, piebalsoju vecākajam māsām Olga un Valentīnai. Kad man bija 8 gadi, nomira mamma, ļoti atceros, ka tas bija 29. decembris. Tolaik vecākais brālis Jāzeps jau bija atgriezies no dienesta, Jevģenija bija armijā. Tēvs strādāja Mičurina kolhozā, māsas jau bija prom, pats cūkas baroju, govīs slaucu. Pabeidzu Kalnāju septiņgadīgo skolu, kurā brāļa Jāzepa sieva Zuzanna Štekele mācīja dziedāšanu. Viņa pamudināja iet uz mūzikas skolu. Tolaik Uldis Balodis vēl tikko sāka strādāt Rēzeknē. Man nebija balsis Lūzuma, un savos 13 gados eksāmenā tā pavilku a capella, ka uzņēma. (Smejas.) 1963. gadā aizsūtīja uz Kaunatu, vidusskolā mācīju dziedāšanu. Jauniem jau gribas sevi parādīt un savu vietu atņemt. Izveidoju jauko kori, pūteju orķestri, ansambli, kapelu. Ciema padomes priekšsēdētāja teica, «kad Štekelis te bija, Kaunata dunēja!» Bija doma, ka jābeidz augstskola, un 1964. gadā iestājos Jāzepa Vītola Latvijas Valsts konservatorijā. Rīgā ne bez smiekla vilka, ka es «no Rēzeknes», bet man bija muzikālā dzirde, diktātus viens-divi rakstīju, un fīznieki drīz vien mainīja domas.

Kā students gāja pie Studena

«Izstāstīšu stāstu, kā direktori tolaik meklēja sev kadrus. Studēju 4. kursā, Jānis Ozoliņš bija rektors. Friča Roziņa Malta's sovhoztehnikumu vadīja Konstantīns Studens. Viņš atbrauca uz konservatoriju un pie rektora meklēja kādu no Latgales. Pie dežurantes bija zīmīte, kurā «Štekeļa kungu aicināja uz viesnīcu K. Studens». Studentam ēst gribas, aizgāju, tiešām – uzklāts galdīns. Uzreiz deva dzīvokli ar visām mēbelēm, ja iesu strādāt uz Lūznavu. Tā 5. kursu pabeidzu neklātienē. Arī Lūznavā viss, kas bija saistīts ar mūziku, bija mans – koris, pūteju orķestris, pat bērnudāržā biju mūzikas audzinātājs. Pie manis viesojās arī

Imants Kokars ar sievu un dēliem. Bija laiki, kad ar muzicēšanu («Tri tankista» ap 10 reizu pa vakaru) tehnikumam nopelnīju «Moskviču» – zilā krāsā, numurs 0270. Pareizajam cilvēkam nodziedāju.» (Smejas.)

Mūziķa aizveda arī pie dzīvesbiedres Smuidras (dz. Reģža; mūzikas skolotāja Lūznavā, 18 gadus arī direktore): – Man kā topošajam kordiriģentam vajadzēja valsts eksāmenu kārtot Rēzeknē ar kori «Ezerzeme», ko vadīja Uldis Balodis. Izrādījās, ka mana nākamā sieva mācījās mūzikas skolā, dziedāja tajā korī un dzīvoja pie sanatorijas «Rāzna». Tolaik bija tuberkulozes sanatorija un Marija Gavare palūda mani trešdienu un sestdienu vakarus paspēlēt pacientiem. Nākamās sievas vecāki tur strādāja. Apprecējāmies 1974. gadā. Viņa iestājās konservatorijā, pirmdienās palaidu uz Rīgu, sestdienās sagaidīju Rēzeknē. 2. kursā eksāmenu stresa laikā piedzima dēls Normunds – 7 mēnešu vecumā (divus mēnešus gulējis slimnīcā Klāras Kondrovas uzraudzībā). Starp citu, arī Normunds ar sievu Sandru iepazinās, mūzikas apbrūti: «Vēl strādāju Lūznavā, bet Dričanoss notika Skolotāju dienas pasākums. Katra skola pie saviem galdīņiem. Sākumā nezināju, kā uzlikt Sandru, jo blakus sēdēja ar savu mammu. Bet – visu vakaru nodejājām...» Pēc tam radušī kopsoli Malta's KN deju kopā «Rutuļi», bet 2002. gadā Malta's Mūzikas skolā nodejots arī abu kopdzīves pirmais valsis.

Foto no personīgā arhīva

Kāzu un ballu muzikanti

Vladislava kungs pirmās kāzas nospēlēja 14 gadu vecumā Kaunatas pusē Uškānos: – Ar mazo akordeonu, saņēmu tolaik lielu naudu – 5 rubļus! Man bija divkārsā slodze – spēlēt un kāzinieku dzirdēt. Ja kāzinieku dabū savā pusē, tu esi karalis! (Smejas.) Normunds: – Prātā nāk kuriozs: kāzas lauku mājās, atver šampanieti, korķis atsitās pret zemajiem griestiem un tēvam pa galvu. Viens no viesiem saka: «Labi, ka muzikantam. A ja cilvēkam trāpītu?» Bet Normunds pirmās kāzas atceras kā «Lūznavas bļaces» dalībnieks – 13 gados: – Lūznavā bija klubs blakus pagastam. Tur visu vasaru mācījāmies – es (biju jaunākais), Guntis Šembelis, Uldis Zunda, Māris Višs. Pāris gadus spēlējām, tad nāca labāki instrumenti. Bet ceļi šķīrās, kad aizgāju uz mūzikas skolu, tur «saslimu» ar programēšanu un sākm spēlēt es, brālis un tēvs.

Abi brāļi pašlaik muzicē galvenokārt Latgalē un saka, ka viņiem ar to pilnīgi pietiek: «Bez reklāmas un vizītkartēm tāpat jūtamies pieprasīti. Turklāt tas mums nav galvenais iztikas avots. Pašlaik vienam otram kolēģim ir visai smagi, kuri pārgāja tikai uz muzicēšanu. Divas reizes mēnesī spēlēt ir normāli, ja jāceļas uz darbu, nav labi tiri fiziski pēc nospēlētām 5–6 stundām. Ballēs vari pīppauzti uztaisīt, bet kāzās?..» Tēvs: – Prātā tieši nāk kuriozs par vedējiem. Kārsavas pusē precējās divi medicīnas studenti. Vedēji bija profesors ar kundzi, viņiem svečturis un tikai trīs tosti. Nācās cilvēkus izklaidēt!» Pašlaik, īpaši ballēs, ir novērotas, ka jaunieši pat «dejo» ar telefonu rokā – mazkustīgi, bez izpratnes par dejošanu, tikai «mīcās». «Mēs varam spēlēt ātras dejas, bet viņš pienāk un prasa «kaut ko ātrāku». Nu kā tu tādu nosauksi?» smejas Normunds.

Kāzas un balles ir tikai daļa no Normunda ikdienas: – Pat brīvajā laikā jādomā kas vairāk kolektīviem – prasības augstas, jāveido repertuārs. KN iedod gada pasākumu plānu, un tam piešķirjamies. Gadu no gada gadalāiki nemainās, bet repertuārs jāmaina. Esmu izskatījis dažādas grāmatas, daudz kas atkārtojas, variējas, grūti atrast ko autentisku un interesantu vienlaikus, tāpēc dažreiz nākas taīst savu apdāri.

Malta's Mūzikas skolas solo

Vladislavs: – Manam dēlam ir «apgriezieni», zinu, ka viņš ir labs direktors. Katrā laikā un amatā savī smagumi. Kad pagasta padomes priekšsēdētājs Viktors Kancāns mani uzaicināja dibināt skolu, ēkā tolaik dienas pirmajā pusē darbojās 2. vidusskolas 1.–4. klases, pēcpusdienas bija mūzikas skola un arī autoskola, ko vadīja Teodors Ušpelis. Tur savulaik bija partijas izpildkomiteja, starpsienas bija izlaistas, astoņas ieliku atpakaļ, jo vajadzēja kabinetu sistēmu. Zālē logiem restes priekšā, tur taču bija sporta zāle. Maza skatuvīte, pakāpieni – tas viss mans darbs, turklāt tagad tur ir tāda akustika, ka var bez mikrofoniem! Vēl bija pāris lielas papeles, ak, kāds troksnis, bija kad tās nogriezu?! Tās liepiņas, kas pašlaik, ir manis šādītas. Ūdens tvertnes bēniņos sala ciet. Ēkai bija jums kas caurs. Tualetes pārtaisīju. Simts un viens sadzīvīks brīnumis bija. Paldies Kancāna kungam, ar viņu strādājām vienā komandā kā deputāti. Starp citu, atļāuju skolu dibināt parakstīja toreizējais kultūras ministrs Raimonds Pauls. Pienāca arī laiks, kad gribēja slēgt skolu. Tad gāju pie Skudras kunga un teicu, ka savu lolojumu tik viegli neļausu likvidēt. Būtu pats vēl strādājis, bet bija laiks, kad pensionāriem tas nebija izdevīgi.

Normunds: – Sāku strādāt 2009. gada rudenī, skanēs smieklīgi, bet pirmo gadu man kā direktoram bija pus slodze. Izdzīvošanas posmā bija jāsamazina štats, arī programmas. Lielu palīdzību saņēmu Rēzeknes novada pašvaldībā par atbalstu pat tīklā, ka kopš 2015. gada mācības mūsu mūzikas skolā ir par brīvu. Pagaidām laikam vienīgā Latvijā esam šādā statusā un, cerams, ka to novērtēs arī vecāki! Pie mums mācās bērni no Malta's, Pušas, Feimāņiem, Tiskādiem, Kaunatas, Mākoņkalna, Čornajas, Bekšiem.

Savulaik bija runa par mūzikas un mākslas apvienošanu, bet, tā kā Malta's vidusskola realizē mākslas profesionālo ievirzi, tad vienā iestādē būtu programmu dublēšanās. Mūzikas skolu Latvijā vairs nav nemaz tik daudz – 36 no 142 (mūzikas un mākslas). Turklāt pašlaik svaru kausi arī vairāk tiecas uz mākslu, jo mūzikā ir citas izmaksas, ja grib rezultātu. Agrāk Maltā bija tikai vidusskola un mūzikas skola, tagad ir arī Sporta skola, Bērnu un jauniešu centrs. (Vladislava kungs piebilst, ka arī viņa laikos bijis jāpiestrādā pie tā, lai mūziku izvēlētos kā profesionālo orientāciju, tika rīkoti koncerti, izbraukumi!)

Tēvs un dēls ir pārliecināti, ka muzikālā izglītība ir nepieciešama vispārējai attīstībai. Normunda dēls Edvards jau pabeidzis, bet meita Everita un brāļa Valda dēls Intars vēl mācās mūzikas skolā. «Lai kāds būtu viņu tālākais dzīves ceļš, esmu pārliecināts, ka mūziķa ir paplašinājusi viņu redzesloku,» saka Normunds. Bet tēvs viedī piebilst: «Ne katrs, kas beidz mūzikas skolu, arī var būt par mūziķi: viens ir prast pareizi nospēlēt, otrs – piespēlēt jebkurā brīdī jebkuru dziesmu. Taču esmu pārliecināts: kas mūzikas skolu beidzis, tas dzīvē ies labus ceļus! Jo te iemāca attieksmi, ietekmē attīstību, atbildību, veido gaumi.»

Izrādās, ka savulaik bez vidusskolas direktora atļāujas nevarēja pieņemt Malta's bērnu mūzikas skolu, bet pierādījuši mūzikas labvēlīgo ietekmi: «Te taču bērns jūtas kā ģimenē, klausās citu spēlē, aug līdzi. Tas ir arī izaicinājums skolotājam – aizraut bērnu, ieinteresēt. Un man ir liels gandarījums – gan par izdarīto, par saviem bērniem, mazbērniem un kādreizējiem skolēniem, kas izvēlējušies mūzikas ceļu. Tāpat priecē visas gaitā saņemtās pateicības, arī Triju Zvaigžņu ordenis. Prezidents atstāja apsvēkumu un teica, kad pandēmija beigsies, aicinās uz svinīgu apbalvošanu.»

Malta's Guda pilsoņa (2005) saņemto apbalvojumu klāsts pārsteidz ne tikai skaita ziņā (78!). Katrs diploms – laikmeta liecība ar tam atbilstošu atribūtiem, pārdomāts vizuāli un tekstuāli. Pirmais no tiem – 1966. gadā. Virkne diplomu ir par daļību Zemkopības ministrijas lauksaimniecības iestāžu kolektīvu Draudzības, Zemes, Amatu svētkos, kas reizi divos gados bija obligāti un pēdējoreiz notikuši 2008. gadā Dagdā: «Par kolektīva audzināšanu un mākslinieciskās pašdarbības un atpūtas organizēšanu» (1975), «Ar ilggadēju, nevainojamu darbu lauksaimniecības speciālistu sagatavošanā» (1981), «Par tautas dziesmas kopšanu zemes bērnos mūsu paldies» (1991), «Par dziesmu un deju tradīciju saglabāšanu Latvijas laukos», «Amats ir pamats» utt. 2006. gadā «Amatu svētkos» Ogrē saņēma zelta medaļu «Pieclatnieks» un meistarū darīnātā «Goda krēslus». Tāpat no muzicēšanas kāzās ir kaste ar medaļām vien...

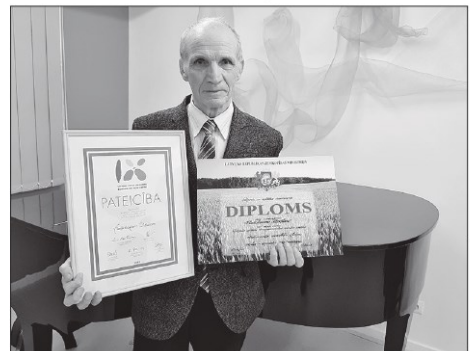

Foto no personīgā arhīva

Bišu dravas «diriģents»!

Vladislava kungs: – Aktīvo darba gadu laikā dzīvoju kā apburtā lokā, jo ļoti patika tas, ko darīju! Strādājot ar koriem, atlika tikai baudīt procesu. Nekas neatnems to īpašo sajūtu, kad tu vadi, diriģē kori – ar žestiem, mimiku sarunāties ar dziedātājiem. Ejoj viņu priekšā, jāzina, ko vēlies, kā tos sabalsot. Šķiet, ka rokas pielīp pie balsīm un tās iet līdzi tev! Un kad rezultātā viss labi izskan, sajūtas nevar vārdos aprakstīt!..»

Pašlaik Štekeļu pāris dzīvo sievas vecāku mājās Lūznavas pagasta Reģžu sādžās «Priedītēs», kuras ģimene pārbūvējusi pēc saviem ieskatiem un kurās nav bišu koris: – Man ir 20 saimes. Medus upes plūst uz visām pusēm. Dzīvojam lieliskā vietā, kur apkārtnē nav lielsaimnieku ar ķīmijām. Bet sākas viss no sievas krestēva Staņislava Petrušenkova uzdāvinātās bišu saimes ar visu stropu. Bija galvenais grāmatvedis sanatorijā. Saslimu ar to, tagad ir viss inventārs, kā iet vasara – rīts un vakars man brīvi, bet dienas vidū – no 11.00 līdz 15.00 man jābūt mājās, lai redzētu, no kura stropa spīto. Galvenais, lai ir kvalitatīvs un garšīgs medus, jo tas arī stiprina imunitāti. Katru vakaru sešos man ir dienas ziņas un laika ziņas.

Mūziķā nošu nav daudz, bet jāprot vadīt tās iesties tā, lai rastu atbalsi cilvēku sirdīs. Gluži kā ar visu, kas notiek dzīvē! Lai kādi pārbaudījumi būtu, jārod spēks, lai dzīve skanētu un turpinātu būt tikama gan sev, gan apkārtnē. Paldies Štekeļu dzimtai par faktiem un liecībām, ka tas ir iespējams: dziedot Dieva vadītā tik dažādu cilvēku jauktajā korī, paspēt diriģēt arī pašiem savu dzīvi!.. Lai skanīga un enerģiska ikdiena arī turpmāk! ▣